

Raadsinformatiebrief

Aan: de leden van de raad
Van: het college
Datum: 16 september 2024
Onderwerp: inzet regionale opgaven oktober 2024
Doel: te bespreken in informatievergaderingen 8-10 oktober 2024
Aanleiding: handelingsperspectief regionale samenwerking uit presidium februari 2023
Aard informatie: openbaar
Aantal bijlagen: 0

Aanleiding

In het verlengde van een handelingsperspectief over regionale samenwerking naar de toekomst, is afgesproken dat 'terugblik/vooruitblik regionale opgaven door de portefeuillehouder' een vast agendapunt wordt in elke informatievergadering. Verder maakt de raadsinformatiebrief met een actueel overzicht van ontwikkelingen rondom regionale opgaven, ook onderdeel uit van dit handelingsperspectief. Deze raadsinformatiebrief verschijnt drie keer per jaar. Over ontwikkelingen in het sociaal domein informeren wij u via afzonderlijke raadsinformatiebrieven. Gegeven de gemaakte afspraken in de vergadering van het presidium van 23 mei 2023, is onderstaand gemarkeerd aangegeven in welke informatievergadering het betreffende onderwerp eventueel besproken kan worden.

Informatie

Noordoost-Brabant

Samenwerking RNOB

Op 19 december jl. heeft de raad besloten om de samenwerking met RNOB (Regio Noordoost-Brabant) en Agrifood Capital na 2024 niet voort te zetten. Dit houdt in dat onze gemeente zich vanaf 2025 volledig richt op Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant en dus geen nieuw convenant met RNOB aangaat. Ook is Heusden niet meer betrokken bij het opstellen van de aanvraag Regio Deal, zesde tranche en draagt onze programmaregisseur transitie landbouw momenteel haar taken over. In dit overgangsjaar hebben we onze focus gaandeweg steeds verder verschoven richting Midden-Brabant. Waar de regionale samenwerking de samenwerking met Stichting Woonveste en de woondeal raakt, ligt dat anders. Woonveste opereert immers met haar woningaanbod in de regio Noordoost-Brabant en dit staat los van het raadsbesluit van december. In het kader van de regionale woonzorgvisie zoeken we, samen met Woonveste, wel de samenwerking in Hart van Brabant op (zie verderop).

Ruimtelijk Voorstel Brabant

In december 2023 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant het provinciale [Ruimtelijk Voorstel](#) aangeleverd bij het Rijk. De ruimtelijke voorstellen van de twaalf provincies vormen input voor de Nota Ruimte. Aansluitend op de provinciale ruimtelijke voorstellen, heeft het vorige kabinet nog een voorontwerp van de Nota Ruimte in procedure gebracht. Als reactie op dit voorontwerp, heeft de provincie Noord-Brabant een zienswijze over de procesgang in voorbereiding welke tijdens de regiodag van 3 oktober a.s. wordt gepresenteerd. Verder bereiden we een thema-avond voor over de regionale planning en de daarbij behorende overlegstructuren.

Verstedelijkingsafspraken

De gemeenten binnen de stedelijke regio 's Hertogenbosch werken aan een werkdocument dat input biedt voor de uitvoeringsafspraken die op provinciaal niveau worden vastgelegd in een uitvoeringsagenda. Verder wordt een Dorpenstrategie opgesteld met uitgangspunten voor de toekomstige ontwikkeling van de dorpen in de regio.

Regionale woondeal

In de regionale woondeal staan afspraken over hoe gemeenten en woningbouwcorporaties bijdragen aan de ambities in de Nationale Woon- en Bouwagenda. Het doel van de afspraken is om de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het woningaanbod te bevorderen. De afspraken vanuit de woondeal worden nu in werkgroepen verder uitgewerkt. Inmiddels zijn de bevolkingsprognoses overigens naar boven toe bijgesteld. In de komende periode hopen we een beeld te krijgen bij de gevolgen hiervan en hoe het Rijk hiermee om wil gaan.

Afsprakenkader bedrijventerreinen Noordoost-Brabant

In opdracht van de provincie heeft adviesbureau STEC in september 2023 een nieuwe prognose voor de uitbreiding van bedrijfsgronden in de provincie Noord Brabant opgeleverd. Er is veel meer vraag dan aanbod aan kavels en met name een tekort aan passend aanbod voor het MKB. Volgens het onderzoek van STEC bedraagt de prognose tot 2040 voor onze gemeente tussen 13 en 16 hectare, terwijl er nog circa 10,5 hectare beschikbaar is. In vervolg hierop heeft STEC ook het programma voor regionale bedrijventerreinen in de Regio Noordoost Brabant geactualiseerd. Op dit moment worden er regionale afspraken gemaakt over het ontwikkelen van (nieuwe) hectares bedrijventerrein. In de volgende raadsinformatiebrief komen deze afspraken terug.

GGA Vlijmens Ven en Loonse en Drunense Duinen

De natuurgebieden Vlijmens Ven en Loonse- en Drunense Duinen worden geraakt door een mix van verzuring, vermessing en verdroging. Om de natuur in deze gebieden te versterken, wordt er voor beide gebieden gezamenlijk gewerkt aan een gebiedsaanpak die zich met name richt op de zone langs deze gebieden. Voor deze natuurgebieden wordt een gemeenschappelijke gebiedsvisie voorbereid. Zowel betrokken overheidsinstanties als vertegenwoordigers uit de bedrijfssectoren (agrarisch en recreatie) en belangenorganisaties die zich bezighouden met natuur en landschapsbeheer, zitten hiervoor om tafel. Deze visie wordt naar verwachting aan het einde van dit kalenderjaar (Vlijmens Ven), respectievelijk in het eerste kwartaal van 2025 (Loonse en Drunense Duinen) gepresenteerd.

HoWaBO

Voor de vermindering van waterkwetsbaarheid in onze omgeving, werken we aan Hoog Water Brabant Oost. De elf kansrijke bouwstenen worden in 2025 en 2026 uitgewerkt via MER-procedures (MER = Milieu Effect Rapportage). De samenhang tussen de bouwstenen wordt via een planMER duidelijk en de bouwstenen zelf doorlopen een projectMER. Wat later dan oorspronkelijk ingeschat, wordt in het najaar van 2024 gestart met de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De samenwerking tussen de deelnemende partijen wordt beschreven in een samenwerkingsovereenkomst die eind 2024/begin 2025 wordt gesloten.

Landelijk gebied en transitie landbouw

In het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) geeft de provincie invulling aan de vraag vanuit het Rijk om in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied een provinciaal gebiedsprogramma op te stellen met richtinggevendende doelen op het gebied van natuur, water en klimaat en de transitie van de landbouw in Brabant. Dit voorjaar hebben Gedeputeerde Staten een voorontwerp van het BPLG bekendgemaakt. Voor het BPLG wordt ook een planMER-procedure gevolgd. De oplevering wordt in het derde kwartaal van dit jaar verwacht. Het was de bedoeling om begin 2025 een definitief BPLG vast te stellen en aan het Rijk aan te bieden. Aangezien de

rijksoverheid het overkoepelende Nationaal Programma Landelijk Gebied onlangs heeft stopgezet, is het vooralsnog onzeker hoe de ingezette koers wordt voortgezet.

Van Gogh Nationaal Park

We verwachten nog steeds dat het ministerie van Landbouw, Natuur, Voedselkwaliteit (LNV) dit jaar de status 'Nationaal Park' geeft aan het Van Gogh Nationaal Park.

Midden-Brabant

Aanpassing gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant 2024

In vervolg op de zienswijzeprocedure rondom de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant 2024 in relatie tot de governance van Midpoint Brabant, is onlangs gevraagd om tot vaststelling over te gaan. Op 14 mei jl. heeft de raad al besloten in te stemmen met het ontwerp van deze gemeenschappelijke regeling. Ook wij hebben hiertoe besloten. Verder hebben alle raden en colleges van de overige deelnemende gemeenten aan de samenwerking Regio Hart van Brabant, ingestemd met het ontwerp. In september/oktober worden de besluiten genomen over de vaststelling van deze aangepaste regeling. Na eensluidende besluitvorming binnen alle gemeenten in Regio Hart van Brabant en publicatie, treedt de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Hart van Brabant 2024 medio oktober in werking.

Ontwikkelingen kernagenda '23-'27

In juli jl. heeft het algemeen bestuur u met een zogenaamde halverwegebrief geïnformeerd over het werken met de kernagenda '23-'27 in de regionale samenwerking van Regio Hart van Brabant. Hierbij is ook gekeken naar ontwikkelingen bij de uitvoering van de kernagenda gedurende de tweede helft van deze bestuursperiode. De taken en opgaven in de kernagenda zijn overigens nog steeds actueel. Tegelijkertijd heeft een aantal ontwikkelingen wel invloed op de richting en wijze van uitvoering van taken en opgaven uit de kernagenda. In de brief worden deze per domein toegelicht. In overleg met de regionale adviescommissie (RAC) wordt u nader geïnformeerd over de ontwikkelingen in Regio Hart van Brabant. Ook is in overleg met de RAC een vergaderwijzer ontwikkeld. Die geeft, onder andere op basis van de agenda's van de portefeuillehoudersoverleggen, aan op welke tafels een kernagenda-taak is of wordt besproken. Deze vergaderwijzer vindt u via www.regio-hartvanbrabant.nl/vergaderwijzer.

Bus Rapid Transfer Tilburg en 's-Hertogenbosch

In de eerste helft van 2024 is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van een aanvullend openbaar vervoersysteem tussen Tilburg en 's-Hertogenbosch, de zogenoemde *Bus Rapid Transfer* (BRT). Dit kan een bijdrage leveren aan een betere mobiliteit in de vorm van een attractief openbaar vervoersysteem. Kenmerkend voor dit bussysteem is dat met hoge frequentie en snelheid wordt gereden, vergelijkbaar met een metrosysteem. Voor onze gemeente kan hierbij worden gedacht aan een zeer moderne grote, gelede bus. Dit onderzoek is juist in de eerste helft van dit jaar uitgevoerd om de potenties van BRT te kunnen vermelden in het ontwerp van het Programma van Eisen voor de Openbaar Vervoerconcessie Oost-Brabant 2027-2039. Vanuit de gemeenten die betrokken zijn bij de BRT-verkenning is een reactie afgegeven aan het provinciale aanbestedingsteam om het BRT-concept uit te werken in het Programma van Eisen. In onze reactie van afgelopen juni, hebben wij aangegeven dat voor Heusden een snellere regionale verbinding wenselijk is. Hierbij is het essentieel dat de kernen Drunen en Nieuwkuijk/Vlijmen worden aangedaan.

Regionale woonzorgvisie Hart van Brabant en dakloosheid

De regionale woonzorgvisie Hart van Brabant is afgerond en in de raadsvergadering van 18 juni jl. vastgesteld. Verdere concretisering gebeurt in de lokale woonzorgvisie die op dit moment in voorbereiding is. Vervolgens wordt een en ander vastgelegd in prestatieafspraken en convenanten met Woonveste en zorgpartijen. Zoals in de vorige raadsinformatiebrief al werd aangegeven, ligt de focus qua uitvoering van het regionale actieplan dakloosheid 'Iedereen een (t)huis' nog met name op

centrumgemeente Tilburg. In het kader van de preventie dakloosheid hebben we binnen onze gemeente goede afspraken en korte lijntjes met de betrokken organisaties.

Publiek Ontwikkelbedrijf

Op 23 mei jl hebben wij u een raadsinformatiebrief gestuurd met een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en het Publiek Ontwikkelbedrijf (POB). De samenwerking gaat over de kaderstellende fase met als doel te komen tot voorkeurslocaties en een toetsingskader voor een energiehub in onze gemeente. Ontwikkelstappen maken hiervan dus nog geen onderdeel uit. Onder andere voor het planMER-onderzoek, worden gesprekken met het POB gevoerd.

Plan van aanpak REKS 2024

Vanuit de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS) is een regionale energiesysteemverkenning uitgevoerd. Deze geeft een overzicht van belangrijke vraagstukken rondom het regionale energiesysteem, onder meer met het oog op de REKS 2.0. De verkenning geeft daarmee ook input voor de provinciale energievisie en de gemeentelijke energiestrategie die eind 2024 gereed komen. Tijdens de thema-avond van 17 september presenteren we de voorlopige energiestrategie voor onze gemeente. In de organisatie van de REKS zijn de thema's besparing en warmte samengevoegd vanwege de nauwe relatie tussen beide thema's. Naast de samenwerking op collectieve warmte (warmtenetten), gaat de aandacht ook uit naar een aanpak voor individuele warmte (warmtepompen). Het doel hiervan is een betere aansluiting te vinden bij de meest haalbare en betaalbare oplossing per gebied of gebouw.

Ontwikkelingen circulair

Samen met de gemeenten uit Regio Hart van Brabant wordt onderzocht hoe we samen stappen kunnen zetten richting een circulaire economie. Meer concreet werken we vooral met Waalwijk en Loon op Zand samen. Zo willen we met deze gemeenten stappen zetten richting meer service voor de inwoners op het gebied van afvalinzameling. Dit alles met als uiteindelijk doel meer circulariteit en (mogelijk in de toekomst) de realisatie van een (vorm van een) circulair ambachtscentrum.

Omgevingswet

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Gelijktijdig met de Omgevingswet is ook de Wet Kwaliteitsborging Bouw ingevoerd. In de regio zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met de diverse ketenpartners. Nu kijken we vooral waar we staan: wat gaat goed, wat heeft aandacht nodig en welke acties zijn hierop nodig?

Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)

Na de zitting bij de Raad van State over de Provinciale Inpassingsplannen (PIP), en de tussenuitspraak van november 2021, is voor stikstof een nieuwe rekenexercitie uitgevoerd. De provincie heeft hierna een verweerschrift opgesteld en ingediend. De zitting hiervoor is op 13 juni 2023 gehouden en op 14 februari 2024 hebben we een tweede tussenuitspraak ontvangen. Na deze tweede tussenuitspraak hebben Provinciale Staten op 24 mei 2024 de gewijzigde inpassingsplannen GOL oost en west goedgekeurd. Het aangepaste dossier is, in vervolg op de tweede tussenuitspraak, bij de Raad van State ingediend. Nu wachten we op een mogelijke zitting en een definitieve uitspraak. Daarna moeten de noodzakelijke vervolgstappen worden gezet vanwege vertragingen, indexering en hogere materiaalkosten.

Gebiedscommissie Loonse en Drunense Duinen

De gebiedscommissie Loonse en Drunense Duinen werkt aan natuurbrandpreventie. Een gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing is nodig om de kans op het ontstaan van natuurbranden, die moeilijk beheersbaar zijn, te verkleinen en de effecten ervan te verminderen. Hierbij is het belangrijk dat alle partijen, vanuit hun eigen en maatschappelijke verantwoordelijkheid, werken aan maatregelen om het risico op het ontstaan van onbeheersbare natuurbranden terug te dringen. De gemeente Loon op Zand is nu nog voorzitter van de gebiedscommissie maar onlangs is

afgesproken dat de gemeente Heusden (met het grootse grondgebied in de Loonse en Drunense Duinen) deze voorzittersrol gaat overnemen.

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

In het verleden is er door het Stadsgewest 's-Hertogenbosch een bedrag gestort bij de provincie, met als doel dit te beleggen en zodoende een doelvermogen te creëren voor de afkoop van het eeuwigdurende onderhoud van de (inmiddels gesloten) stortplaats De Vlagheide. Er is toen door de provincie ook een voorlopige berekening gemaakt van een afkoopsum. Het Stadsgewest is hiermee nog niet akkoord gegaan, met als gevolg dat het Stadsgewest nog niet definitief is geliquideerd. In de raadsvergadering van 14 mei 2024 is een motie aangenomen om te onderzoeken of uittreden uit deze gemeenschappelijke regeling mogelijk is en de financiële en juridische risico's in beeld te brengen. In het verlengde hiervan hebben we het Stadsgewest verzocht om de gevraagde informatie aan te leveren. Inmiddels heeft de gemeente Tilburg om dezelfde informatie gevraagd. Wanneer de informatie beschikbaar is, delen we deze met u. Daarna kan een definitief uittredingsbesluit worden afgewogen.

Warmtedialogen

Er komt een Wet collectieve warmte aan en daarom heeft de provincie het initiatief genomen om warmtedialogen te voeren met alle gemeenten. Het wetsvoorstel gaat over het bevorderen van de warmtetransitie, in met name de bebouwde omgeving, en het beter borgen van de publieke belangen duurzaamheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid. Concreet houdt dit in dat warmtebedrijven voor meer dan 50% in publiek eigendom moeten zijn. De warmtedialogen zijn dan ook hoofdzakelijk gericht op een verkenning naar een publiek warmtebedrijf, de verdeling van bovenlokale bronnen in Noord-Brabant en de bestuurlijke beslissingen die te nemen zijn. Denk bijvoorbeeld aan welke kaders een publiek warmtebedrijf mee moet krijgen, prioritering van projecten en hoe wordt omgegaan met bestaande warmtenetten en warmtenetten onder de 1500 aansluitingen. Het doel is om de bevindingen en de bestuurlijke keuzes voor 1 oktober a.s. samen te laten komen. Dit vormt de basis voor besluitvorming (door Provinciale Staten, eind 2024) over de oprichting van een publiek warmtebedrijf, de eerlijke verdeling van de bovengemeentelijke collectieve warmtebronnen en de rol van provincie bij de ondersteuning van gemeenten bij de warmtetransitie. Onze gemeente is overigens met name aangewezen op lokale warmtebronnen en individuele oplossingen.

Samenwerking op het thema cultuurhistorisch erfgoed

Dit jaar hebben we de Open Monumentendag in samenwerking met de gemeenten 's-Hertogenbosch, Vught en Sint-Michielsgestel georganiseerd. Op zondag 14 september jl. konden inwoners monumenten bezichtigen en deelnemen aan activiteiten in de vesting Heusden, Giersbergen, Nieuwkuijk en Vlijmen. Deze aanpak sluit aan op de intensieve samenwerking voor cultuurhistorisch erfgoed en de beleving hiervan in de samenwerkingsverbanden van Zuiderwaterlinie en Linie 1629. Hierdoor is de Open Monumentendag sterker op de kaart gezet. Eigenaren van monumenten die hun panden hebben opengesteld, zijn beter ondersteund. En bezoekers zijn via verschillende websites, folders en een bericht in weekblad Heusden beter geïnformeerd over de bezoekmogelijkheden.

Bijlage(n): -----